

PLAN, BYG & MILJØ 2008

Natur- og Miljøpolitik

KALUNDBORG
KOMMUNE

Forord

Kalundborg Kommune ligger smukt placeret i den vestsjællandske natur i et område præget af stor alsidighed i natur og landskab, fra højderne ved Bjergsted og øst for Tissø til kystskrænterne ved Kalundborg Fjord og de flade kyster ved Alleshave og Reersø. Kalundborg Kommune har samtidig et meget aktivt erhvervsliv med industrihavn, og store virksomheder ligesom Kalundborg Kommune har et ønske om at være centrum for vækst, erhverv og viden.

Vækst og erhverv skal gå hånd i hånd med beskyttelse og bevarelse af Kalundborgs enestående natur og miljø og Kalundborg Kommune har derfor udarbejdet en natur- og miljøpolitik. Kalundborg Kommunes natur- og miljøpolitik beskriver kommunens politiske visioner for naturen og miljøet i kommunen på både kort og langt sigt.

Natur- og miljøpolitikken er udarbejdet i dialog med gruppen "De Grønne Interessenter", som repræsenterer Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Agenda 21, Det Grønne Råd, Landbruget og Erhvervet/turisme i Kalundborg Kommune.

Kaj Buch Jensen
Borgmester

Allan Orris
Formand for miljøudvalget

Natur og Miljø i hele kommunen

Natur- og Miljøpolitikken skal tænkes på tværs af hele Kalundborg Kommune og handler ikke kun om at bevare naturområder eller nedsætte affaldsmængderne, men også om alles trivsel og sundhed, både på arbejdspladsen, institutioner, skoler, hjemme hos de enkelte borgere og i fritiden.

Natur- og miljøpolitikken fokuserer på natur- og miljøbeskyttelse, vandmiljø, klima, friluftsliv, sundhed og livskvalitet, bæredygtig erhvervsudvikling, kommunen som virksomhed samt dialog og samarbejde.

Kalundborg Kommune er ved at udarbejde en Agenda 21-strategi, som har energi og klima som gennemgående tema. Natur- og miljøpolitikken skal spille sammen med agenda 21 strategien, ligesom natur- og miljøpolitikken også skal spille sammen med kommunens politikker og visioner for sundhed, erhverv, friluftsliv m.v. Derudover er natur- og miljøpolitikken en del af den kommende kommuneplan for Kalundborg Kommune.

Da natur- og miljøpolitikken er for hele Kalundborg Kommune, er det vigtigt, at alle dele af kommunen deltager i det videre arbejde med visioner og mål. I første omgang præsenteres arbejdet med de 3 første politikområder: beskyttelse af naturværdierne, fremsynet miljøbeskyttelse og naturligt vandmiljø og der medfølger et forslag til idekatalog. Årsagen til, at kun 3 politikområder præsenteres er, at arbejdet med de 3 første politikområder i høj grad er præget af allerede lovbundne opgaver, som administrationen allerede er forpligtet til at arbejde med. De resterende politikområder skal tænkes på tværs i hele Kalundborg Kommune. Arbejdet med de øvrige politikområder indenfor natur- og miljøpolitikken påbegyndes i andet kvartal 2008.

Sådan blev natur- og miljøpolitikken til

Arbejdet med natur- og miljøpolitikken blev skudt i gang med en workshop den 11. oktober 2007. Miljøudvalget og Teknikudvalget havde inviteret hele kommunalbestyrelsen, ældrerådet, samt dialoggruppen "De grønne Interessenter", som repræsenterer Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Agenda 21, Det Grønne Råd, Landbruget og Erhvervet/turisme i Kalundborg Kommune. Derudover deltog repræsentanter fra administrationen fra natur- og miljøområdet samt Sundhed, Vej & Park og Forsyning.

Administrationen havde udarbejdet et oplæg til vision og mål for natur- og miljøpolitikken. Oplægget blev udarbejdet på grundlag af allerede eksisterende materiale i Kalundborg Kommune – Den overordnede vision for Kalundborg Kommune, Planstrategien for Kalundborg Kommune fra april 2007, principperne for lokal agenda 21, og lovgivningen på natur- og miljøområdet.

På workshoppen blev der arbejdet videre med oplægget i små "cafe-grupper", og der blev roteret mellem grupperne, således at flest muligt fik drøftet forskellige områder.

På baggrund af drøftelserne på workshoppen, er der udarbejdet vision og mål for natur- og miljøpolitikken i Kalundborg Kommune.

Vision, mål og indsatsområder

Natur- og miljøpolitikken tager afsæt i 8 politikområder:

- Beskyttelse af naturværdierne
- Fremsynet miljøbeskyttelse
- Naturligt vandmiljø
- Aktiv klimapolitik
- Friluftsliv, sundhed og livskvalitet
- Bæredygtig erhvervsudvikling
- Kalundborg Kommune som bæredygtig virksomhed
- Dialog og samarbejde

Der er udarbejdet en overordnet vision samt delvisioner for de 8 forskellige politikområder.

På baggrund af delvisionerne og drøftelserne på workshoppen er der foreslået mål indenfor hvert politikområde. Hensigten med målene er, at målrette Kalundborg Kommunes indsats indenfor hvert af de 8 politikområder.

Målhieraki

- vision
- politikområder
- delvisioner
- mål
- indsatsområder
- delmål med handlinger

Administrationen har arbejdet videre med at formulere indsatsområder og delmål indenfor de 3 første politikområder. Arbejdet med indsatsområder og delmål er mundet ud i et idekatalog, hvor de enkelte konkrete mål i hvert indsatsområde er beskrevet med hensyn til konsekvenser for tidsforbrug samt omkostninger i kr. for Kalundborg Kommunes administration. Idekataloget som det ser ud i 2008 er vedlagt som bilag til natur- og miljøpolitikken. Idekataloget tænkes revurderet og ajourført en gang årligt.

Vision

Overordnet vision:

I Kalundborg Kommune er vi glade for og stolte af mangfoldighed i vores natur, miljø og landskaber. Derfor værner vi om naturen og miljøet, samtidig med at samfundet udvikler sig på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og sundhed og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Kommunen, borgerne og erhvervslivet tager alle ansvar for at sikre et godt miljø og beskytte vores ressourcer samt bevare et rigt naturgrundlag, der giver de kommende generationer attraktive muligheder for at bo, leve og arbejde i Kalundborg Kommune.

Politikområder – delvisioner

Kalundborg Kommune går på en række områder foran både som virksomhed og som myndighed:

Beskyttelse af naturværdierne

Kalundborg Kommune er præget af en stor alsidighed i natur og landskab. Kommunen har store sammenhængende naturområder med spredningskorridorer, der sikrer en stor mangfoldighed af dyr og planter. Samtidig arbejder Kalundborg Kommune løbende med at udvide og udvikle kommunens naturarealer.

Fremsynet miljøbeskyttelse

Kalundborg Kommune har et rent miljø takket være en forebyggende indsats mod forurening og en aktiv indsats for bæredygtig produktion, bæredygtigt forbrug samt bæredygtig transport.

Naturligt vandmiljø

Kalundborg Kommune har et rent og naturligt vandmiljø – både i vådområder, vand-

løb, søer og kystnære farvande. Grundvandet er rent og kan anvendes uden rensning. Bevarelse og udvikling af vandmiljøet og eksisterende vådområder indtænkes i byudvikling og -planlægning.

Aktiv klimapolitik

Kalundborg Kommune søger til stadighed at begrænse sit bidrag til klimaforandringerne. Samtidig tager planlægningen højde for mere ekstreme vejrforhold og stigende vandstand.

Friluftsliv, sundhed og livskvalitet

Vores natur og landskab er et vigtigt grundlag for sundhed og livskvalitet i Kalundborg Kommune. Borgerne skal have nem adgang til naturen og gode muligheder for friluftsliv, oplevelser og rekreation i naturen.

Bæredygtig erhvervsudvikling

Kalundborg Kommune er præget af stærke virksomheder med en klar miljøprofil. Tankegangen bag Den Industrielle Symbiose videreudvikles, så også mindre virksomheder indgår. Symbiosetankegangen udbredes, så samspil og sammenhæng mellem landbrug, natur, friluftsliv og turisme udvikles.

Kalundborg Kommune som bæredygtig virksomhed

Kommunale enheder, institutioner og virksomheder minimerer løbende deres miljøbelastning og går foran med et godt eksempel.

Dialog og samarbejde

Det er nemt at være miljøvenlig og velorienteret i Kalundborg Kommune. Vi ser dialog og samarbejde mellem kommunen, andre myndigheder, borgerne og virksomhederne som en forudsætning for at sikre et godt miljø og bevare og udvikle vores naturværdier.

Mål

På workshopen blev der også arbejdet med mål indenfor hvert politikområde. Hensigten med målene er at målrette Kalundborg Kommunes indsats indenfor hvert politikområde. De enkelte mål er ikke direkte målbare. Der er formuleret indsatsområder og målbare delmål under hvert område.

Beskyttelse af naturværdierne

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at mangfoldigheden i natur og landskaber er fastholdt og udbygget
- at kvaliteten af naturværdier er øget
- at spredningskorridorer er forbedret
- at plejeindsatsen af naturarealerne er øget

Fremsynet miljøbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at indsatsen for at forebygge og begrænse forurening af miljøet er fastholdt og forbedret
- at der er gennemført en aktiv indsats for at begrænse ressourceforbruget og affaldsmængden
- at viden og idéer om bæredygtige løsninger er formidlet

Naturligt vandmiljø

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at god økologisk kvalitet/tilstand af overfladevand er sikret
- at god kvalitativ og kvantitativ tilstand i grundvandet er sikret

Aktiv klimapolitik

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at der er gjort en indsats for at øge energieffektiviteten i Kalundborg Kommune
- at produktionen og forbruget af vedvarende energi er fremmet
- at der er gjort en indsats for at forebygge skadevirkningerne af øgede nedbørsmængder og stigende vandstand.
- at viden om sammenhænge mellem energiforbrug og belastning af klima og miljø er formidlet

Friluftsliv, sundhed og livskvalitet

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at borgernes adgang til naturen er forbedret ved sammenhængende stisystemer i byområder, landsbyer og det åbne land
- at de rekreative udfoldelsesmuligheder i boligområderne er bevaret og udbygget

- at der er udlagt arealer til rekreative aktiviteter, så der gives en bred vifte af tilbud
- at større ejerskab til de landskabelige værdier er skabt gennem naturformidling.
- at der er skabt muligheder for at etablere nye fysiske miljøer for aktiv udfoldelse

Bæredygtig erhvervsudvikling

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at udviklingen af bæredygtige produkter og produktionsformer er fremmet
- at der er gjort en indsats for at samarbejde med erhvervslivet om at forebygge forurening og beskytte miljøet

Kalundborg Kommune går foran som virksomhed

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at miljøbelastningen som følge af Kalundborg kommunens aktiviteter er minimeret
- at miljøbevidstheden blandt kommunens medarbejdere er øget

Dialog og samarbejde

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at Kalundborg Kommune er i tæt dialog med borgere og virksomheder om natur- og miljøforhold
- at Kalundborg Kommune medvirker til at borgere og virksomheder har de bedste betingelser for frivillige miljøindsatser

Politikområde: Beskyttelse af naturværdierne

Delvision

Kalundborg Kommune er præget af en stor alsidighed i natur og landskab. Kommunen har store sammenhængende naturområder med spredningskorridorer, der sikrer en stor mangfoldighed af dyr og planter. Samtidig arbejder Kalundborg Kommune løbende med at udvide og udvikle kommunens naturarealer

Mål:

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at mangfoldigheden i natur og landskaber er fastholdt og udbygget
- at kvaliteten af naturværdier er forøget
- at spredningskorridorer er forbedret
- at plejeindsatsen af naturarealerne er øget

Indsatsområder:

- Naturpleje
- Spredningskorridorer
- Naturgenopretning

Mange naturområder er siden 1940'erne forsvundet fra landskabet. Når naturområderne forsvinder, forsvinder også mange vilde dyr og planter. For at bremse denne udvikling blev naturbeskyttelsesloven i 1992 vedtaget, og indeholder bl.a. bestemmelser om beskyttelse af bestemte naturtyper. **Naturbeskyttelsesloven** skal medvirke til at værne landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelse af dyre- og plantelivet.

Kalundborg Kommune ønsker at fastholde, forbedre og forøge naturværdierne i kommunen. Hensyn til naturen skal indarbejdes i forvaltningen af kommunens natur og det skal sikres, at udviklingen sker på et bære-

dygtigt grundlag uden at forringe allerede eksisterende natur. Vidensniveauet om kommunens natur skal forbedres og danne grundlag for udarbejdelse af plejeplaner m.v.

Beskyttelse af naturværdierne er imidlertid ikke kun et kommunalt anliggende. Miljøcentrene er i fuld gang med at udarbejde naturplaner for de internationale naturbeskyttelsesområder, og kalundborg kommune er en aktiv medspiller i dette arbejde. Derudover er der mange andre aktører, både interesseorganisationer og lodsejere, som ønsker at medvirke til at forbedre og beskytte naturværdierne. Kalundborg Kommune ønsker i nært samarbejde med disse aktører at deltage i arbejdet med at beskytte naturværdierne.

Kalundborg Kommune ønsker at gøre en særlig indsats for at pleje naturarealer samt forbedre adgangen mellem naturområder ved at forbedre eksisterende eller skabe nye spredningskorridorer. Samtidig vil Kalundborg Kommune indtænke naturgenop-

retning i det arbejde som administrationen allerede udfører, samt iværksætte naturgenopretningsprojekter, hvis det er muligt.

Kommunen administrerer **naturbeskyttelsesloven**, som beskytter forskellige naturtyperne mod ændringer i deres naturtilstand. Hittidig drift kan dog fortsætte. Kommunen har ansvaret for pleje af kommunens egne beskyttede naturområder, som overdrev, enge, søer moser, strandenge og heder i overensstemmelse med naturbeskyttelsesloven. Kommunen kan også pleje private naturområder, men har ikke pligt til det.

Naturbeskyttelsesloven omfatter også bygge- og beskyttelseslinier omkring søer, vandløb, skove, fortidsminder og kirker i det åbne land.

Sten- og jorddiger samt andre fortidsminder er omfattet af **museumsloven**. Kalundborg Kommune har pligt til at pleje kommunens egne fortidsminder.

Kommunen skal føre tilsyn med fredede områder.

I de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000) gælder den såkaldte anmeldeordning, hvor ejeren af arealet skal anmelde forskellige aktiviteter til kommunen. Det kan være pludseligt græsningsophør, ændring af naturtyper, der ikke er beskyttede iflg. Naturbeskyttelsesloven.

I det åbne land administrerer kommunen arealer i landzone. Der må f.eks. ikke fore-

tages udstykninger, etableres søer, opføres bebyggelse eller ske ændringer i anvendelsen af bygninger og ubebyggede arealer uden kommunens tilladelse.

Fakta

I Kalundborg Kommune er der registreret ca. 5070 lokaliteter fordelt på 1821 ha søer, 1654 ha moser, 1680 ha enge, 495 ha overdrev, 914 ha strandenge og 174 ha hede, som er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Derudover er der udpeget 81,2 km² Natura 2000 områder (samlebetegnelse for Habitatområder, Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder).

Ca 4260 ha er fredet fordelt på 22 større kendelser og i alt 145 fredningskendelser.

I Kalundborg Kommune har der været eller er der kommunalt bidrag til naturpleje på ca. 450 ha. Hertil kommer statlig natur- og landskabspleje på ca. 350 ha, statslig skovrejsning på ca. 380 ha og forskellige statslige tilskudordninger til private naturplejetiltag.

Der findes i kommunen 428 fortidsminder hvoraf ca. 40 lokaliteter plejes.

Kalundborg Kommune ejer ca. 125 ha fredet eller naturbeskyttede arealer og 18 fortidsminder.

Politikområde: Fremsynet miljøbeskyttelse

Delvision:

Kalundborg Kommune har et rent miljø takket være en forebyggende indsats mod forurening og en aktiv indsats for bæredygtig produktion, bæredygtigt forbrug samt bæredygtig transport.

Mål:

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at indsatsen for at forebygge og begrænse forurening af miljøet er fastholdt og forbedret
- at der er gennemført en aktiv indsats for at begrænse ressourceforbruget og affaldsmængden
- at viden og idéer om bæredygtige løsninger er formidlet

Indsatsområder:

- Affald og restprodukter
- Forurenet jord
- Støj
- Miljøtilsyn

Den første danske **Miljøbeskyttelseslov** blev vedtaget i 1973 og bygger på princippet om, at "forureneren betaler". I de første år var man tilbøjelig til at anvende fortynding og rensning af forurening som hovedprincip. I dag er de grundlæggende principper: forebyggelse af forurening ved kilden, anvendelse af bedste, tilgængelige teknik, miljøstyring og livscyklustankegangen.

Bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen danner grundlag for administration af lovgivningen. Der er f.eks. godkendelsesbekendtgørelsen om hvilke virksomheder, der kræver miljøgodkendelse, husdyrbekendtgørelsen, affaldsbekendtgørelsen, restproduktbekendtgørelsen, olietanksbekendtgørelsen, slambekendtgørelsen, bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

EU-lovgivning implementeres i dansk lovgivning ved love og bekendtgørelser.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledninger f.eks. luftvejledningen, lugtvejledningen, støjvejledningen og branchevejledninger for bl.a. autoværksteder, korn- og foderstofvirksomheder, støj fra flyvepladser, vejtrafikstøj, vejledning om farligt affald og vejledning om differentieret miljøtilsyn.

Den danske regering udarbejder desuden forskellige strategier på miljøområdet f.eks. "Affaldsstrategi 2003-2008" og "Miljø og sundhed hænger sammen – Strategi og handlingsplan for at beskyttelse af befolkningens sundhed mod miljøfaktorer"

Jordforureningsloven er fra år 2000. Loven skal medvirke til at forebygge, fjerne eller begrænse jordforurening og forhindre eller forebygge skadelige virkning fra jordforurening på grundvand, menneskers sundhed og miljøet i øvrigt. Loven omfatter ikke jord påvirket af jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider.

Kommunernes myndighedsopgaver efter jordforureningslovens er bl.a. at meddele påbud til forurenerne om undersøgelse, oprydninger og afhjælpende foranstaltninger ved forureninger, der er sket efter 31. december 2000. Mange jordforureninger skyldes oliespild ved og fra utætte olietanke og rørledninger.

Kommunerne anviser desuden forurenede jord til nyttiggørelse, behandling eller deponering.

Al jord i byzone er fra 1. januar 2008 områdeklassificeret som lettere forurenede jord. Flytning af jorden skal anmeldes til kommunen, som anviser jorden til nyttiggørelse, behandling eller deponering.

Større byområder kan udtages af områdeklassificeringen hvis historik mv. kan sandsynliggøre af jorden ikke er diffust forurenede. Områder i landzone, som f.eks. vejarealer kan inddrages i områdeklassificeringen som lettere forurenede jord.

Kommunen skal som driftsherre ved f.eks. vejbygning, ledningsarbejder og andre bygge- og anlægsarbejder naturligvis håndtere jord i overensstemmelse med lovgivningen.

Kommunens rolle i forhold til landbrug og husdyrhold er først og fremmest at behandle sager efter **husdyrloven** om ændringer og udvidelse af husdyrbrug samt føre tilsyn med miljøforholdene på landbrugsejendommene. Enhver ændring eller udvidelse af et husdyrhold skal anmeldes til kommunen og afhængig af størrelsen på ændringen eller udvidelsen skal kommunen give tilladelse eller miljøgodkendelse.

Fakta

Kalundborg Kommune fører miljøtilsyn med virksomheder, landbrug, vandværker m.m.

Kommunen har registreret ca. 850 virksomheder, hvoraf de store virksomheder får tilsyn hver 3. år, andre hvert 4. år mens de øvrige får tilsyn ved kampagner, i forbindelse med klagesager eller ved ændringer på virksomheden.

Der er ca. 1100 landbrug i kommunen hvoraf ca. 400 har dyrehold på over 3 dyreenheder. De store husdyrbrug over 75 dyreenheder (111 husdyrbrug) får tilsyn hvert 3. år, mens de mindre husdyrbrug fra 3 til 75 dyreenheder får tilsyn hvert 6. år. Øvrige landbrug med dyrehold under 3 dyreenheder (ca. 350 dyrehold) får tilsyn ved kampagner, klager eller ved ændringer på bedriften.

Politikområde:

Naturligt vandmiljø

Delvision

Kalundborg Kommune har et rent og naturligt vandmiljø – både i vådområder, vandløb, søer og kystnære farvande. Grundvandet er rent og kan anvendes uden rensning. Bevarelse og udvikling af vandmiljøet og eksisterende vådområder indtænkes i byudvikling og –planlægning.

Mål

- at god økologisk kvalitet/tilstand af overfladevand er sikret
- at god kvalitativ og kvantitativ tilstand i grundvandet er sikret

Indsatsområder

- Vandløb
- Søer og vådområder
- Spildevandsrensning
- Grundvandsbeskyttelse

En lang række love og bekendtgørelser mm. regulerer forholdene vedrørende vandmiljøet. Opstillede mål og indsatsområder skal derfor ses i lyset af disse loves formål, planlægningsmæssige og administrative muligheder.

Miljømålsloven skal sikre indarbejdelse af EU's Vandrammedirektiv, Habitatdirektiv og Fuglebeskyttelsesdirektiv i den danske vand- og naturplanlægning og skærper fokus på at beskytte og forbedre vandmiljøet. Vandrammedirektivet skal forebygge forringelse af og forbedre tilstanden i vandløb, søer, kystvande, grundvand, flodmundinger, laguner m.v. Staten fastsætter bindende miljømål for vandområderne i indsatsplaner (vandplaner). Kommunen skal på baggrund af indsatsplanerne udarbejde handleplaner for gennemførelsen. På vandområdet skal foranstaltningerne være iværksat første gang senest ved udgangen af 2012. Der forventes, at opnås synergiefekter ved parallelt at gennemføre projekter i NATURA 2000 områderne. Alt overfladevand og grundvand skal have opnået en god økologisk tilstand i 2015.

Vandløbsloven har som formål at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning. Vandløbsloven giver endvidere vandløbsmyndigheden mulighed for at forbedre den fysiske vandløbskvalitet ved forskellige indgreb.

Vandmiljøplaner fra 1998 (VMP II) blev iværksat for at reducere kvælstoftabet til vandmiljøet. Vådområder, som våde enge, fjerner kvælstof fra det gennemstrømmende vand. Der gennemførtes tillige en målrettet indsats i forhold til udledningen af fosfor fra landbrugsarealerne til søer og vandløb. Med VMP III blev der i perioden 2005-09 afsat op til i alt 375 mio. kr. (inkl. medfinansiering fra EU) til en særlig indsats under de såkaldte miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ). Midlerne vil blive anvendt til etablering af dyrkningsfrie randzoner langs søer og vandløb, til genetablering af vådområder og til særlige ordninger for at reducere udledningen af fosfor. Det er staten der administrerer aftalerne.

Vandforsyningsloven har som formål at sikre, at udnyttelsen og den dertil knyttede beskyttelse af vandforekomster sker efter en samlet planlægning og vurdering samt sikrer en samordning af den eksisterende vandforsyning. Dette skal tilrettelægges med henblik på en hensigtsmæssig anvendelse af vandforekomsterne og sikre en planmæssig udbygning og drift af en til-

strækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning. I 1999 blev det vedtaget politisk, at grundvandsressourcen skulle kortlægges og at der skulle udarbejdes handlingsplaner for grundvandsbeskyttelse. Kortlægningen foretages nu af staten, mens kommunerne udarbejder handlingsplaner i samarbejde med vandværker og bl.a. landbruget og andre erhverv. Kommunerne giver tilladelse til grundvandsindvinding og fører tilsyn med grundvandsindvindingen, vandværkerne og drikkevandskvaliteten.

Miljøbeskyttelsesloven har som formål at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund. Ifølge miljøbeskyttelsesloven udarbejder kommunen bl.a. en spildevandsplan og der er i tilhørende bekendtgørelser opstillet særlige krav til indhold af spildevandsplanerne.

Fakta

I Kalundborg Kommune er der ca. 460 km vandløb. Kalundborg Kommune står for vedligeholdelsen af ca. 250 km vandløb.

I Kalundborg Kommunen er udpeget ca. 6000 ha potentielle vådområder. Indtil videre er der indenfor disse områder etableret i størrelsesordenen under 100 ha vådområde i Kalundborg Kommune.

Kalundborg Kommune har ca. 160 km kyststrækning.

I kommunen er særlige drikkevandområder med 4 kortlægningsområder Bjergsted, Hvidebæk, Sejerø og Tude Å. I dele af kortlægningsområderne skal laves indsatsplaner.

Der findes ca. 8756 ejendomme spredt i det åbne land, og det skønnes, at spildevandsforholdene skal undersøges nærmere på ca. en tredjedel af ejendommene.

Natur- og Miljøpolitik

Idekatalog

Indledning

I selve natur- og miljøpolitikken er vision, delvisioner, mål og indsatsområder for kalundborg kommune beskrevet. Både vision, delvisioner, mål og indsatsområder er udsprunget af workshoppen den 11. oktober 2007 med deltagelse af politikere, dialoggruppen de grønne interessenter, ældrerådet og enkelte fra administrationen.

Idekataloget skal ses som et supplement til natur- og miljøpolitikken, hvor mere konkrete forslag til delmål og handlinger under de enkelte indsatsområder er beskrevet. Delmålene er forslag til aktiviteter, som ligger udover det arbejde, som administrationen udfører i henhold til lovgivningen. Angivelse af handlinger, både årsværk og kr, skal ses som administrationens umiddelbare forslag og overslag. Udførelsen af hverts enkelt delmål forudsætter tilførelse af de angivne størrelsesordener af ressourcer. Opfyldelse af de lovmæssige opgaver på natur- og miljøområder løses i øjeblikket på et minimumsniveau på grund af ressourcer.

Det er hensigten, at idekataloget skal fungere som et dynamisk dokument som en gang årligt revurderes og ajourføres. Nye delmål kan komme til, delmål som er udført tages ud, og andre delmål vil med tiden måske vise sig ikke længere at være hensigtsmæssige. Idekataloget kan fungere som en hjælp for den politiske prioritering, hvor politikerne eventuelt kan vælge at afsætte bevillinger til at gennemføre nogen af delmålene. Idekataloget skal derfor ses som et supplement til natur- og miljøpolitikken.

Politikområde:

Beskyttelse af naturværdierne

Delvision

Kalundborg Kommune er præget af en stor alsidighed i natur og landskab. Kommunen har store sammenhængende naturområder med spredningskorridorer, der sikrer en stor mangfoldighed af dyr og planter. Samtidig arbejder Kalundborg Kommune løbende med at udvide og udvikle kommunens naturarealer

Mål:

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- at mangfoldigheden i natur og landskaber er fastholdt og udbygget
- at kvaliteten af naturværdier er forøget
- at spredningskorridorer er forbedret
- at plejeindsatsen af naturarealerne er øget

Indsatsområde: Naturpleje		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
At der er udarbejdet plejeplaner for bekæmpelse af bjørneklo	Det første år udarbejdes 2 plejeplaner for bekæmpelse af bjørneklo - 1 for kommunens egne arealer samt 1 for Åmosen. Derefter udarbejdes 1 plejeplan om året i prioriteret rækkefølge.	Udarbejdelse af planer: PBM 0,5 årsværk i 2009 Herefter 0,25 årsværk om året VP bidrager med mødeaktivitet Udførelse: VP 0,5 årsværk i 2009 Herefter 0,5 årsværk om året
At der er udarbejdet plejeplaner for kommunens egne naturarealer	Kommunens egne naturarealer kortlægges. Der udarbejdes plejeplaner for kommunens egne naturarealer i nature 2000 områder og derefter udarbejdes 1 plejeplan om året for kommunens andre naturarealer. Plejeplanerne udarbejdes for en naturtype. (<i>naturtyper defineres efter naturbeskyttelsesloven</i>)	Udarbejdelse af planer og udførelse: VP 0,25 årsværk i 2009 Herefter 0,2 årsværk PBM bidrager med mødeaktivitet

At eksisterende plejeaftaler med private lodsejere er forlænget	Det undersøges hvilke plejeaftaler med private der skal forlænges	VP 0,1 årsværk
At det er undersøgt, hvor der er behov for at indgå nye plejeaftaler med private lodsejere om naturpleje på værdifulde lokaliteter	Det undersøges hvor der er behov for at indgå plejeaftaler med private, evt. fremme ekstensivt dyrehold med støtte til hegning og indgåelse af aftaler med ejere af dyr	PBM 0,1 årsværk

Indsatsområde: Spredningskorridorer		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
At der er udarbejdet en prioritering af eksisterende spredningskorridorer. Prioriteringen følges op af en oplysningskampagne	Det undersøges hvilke spredningskorridorer, som skal prioriteres. Gennemføre en oplysningskampagne om, hvordan private lodsejere kan understøtte spredningskorridorer for beskyttede arter	PBM 0,5 årsværk og 50.000 kr Udviklingsenheden bidrager med 0,1 årsværk

Indsatsområde: Naturgenopretning		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
At Kalundborg Kommune vil øge sit engagement i Naturpark Åmosen	A igangsætte mindre naturgenopretningsprojekter i Åmosen	PBM 0,2 årsværk og 200.000 kr
At Kommunens offentlige vandløb over en 10-årig periode er forbedret ved åbning	Kommunens offentlige rørlagte vandløb åbnes. Mindst 1 rørlagt strækning åbnes om året. Prioriterer at åbne et vandløb, hvis kommunen alligevel skal "røre" ved det	PBM 0,1 årsværk om året Udførelse: V&P 0,1 årsværk og 100.000 kr om året
At der er etableret levesteder for kalundborgs art – klokkefrøen	Etablere et levested for klokkefrøen (klokkefrø-vandhul) hvert år samt sikre levesteder for klokkefrøen og padde generelt ved efterbehandling af råstofgrave	PBM 0,1 årsværk Udførelse: V&P 0,1 årsværk og 20.000 kr om året

Politikområde:

Fremsynet miljøbeskyttelse

Delvision

Kalundborg Kommune har et rent miljø takket være en forebyggende indsats mod forurening og en aktiv indsats for bæredygtig produktion, bæredygtigt forbrug samt bæredygtig transport.

Mål:

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- At indsatsen for at forebygge og begrænse forurening af miljøet er fastholdt og forbedret
- At der er gennemført en aktiv indsats for at begrænse ressourceforbruget og affaldsmængden
- At viden og idéer om bæredygtige løsninger er formidlet

Indsatsområde: Affald og restprodukter		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig(med fed)
At andelen af dagrenovationsaffald, der genanvendes, fastholdes i forbindelse med harmonisering af affaldsordningen og øges på længere sigt.	(Der indføres ny dagrenovationsordning i 2008.) Information om korrekt sortering følges op i 2009 og 2010.	PBM og VP Årsværk og kroner efter behov indenfor renovationsgebyret
At borgerne er tilfredse med den harmoniserede dagrenovations-ordning	Der gennemføres en brugertilfredshedsundersøgelse i år 2010.	PBM og VP Årsværk og kroner efter behov indenfor renovationsgebyret
At affaldsmængden til genanvendelse øges og affaldsmængden til deponering reduceres.	Kalundborg Kommune bidrager aktivt til genanvendelse af affald og restprodukter ved f.eks. anvendelse af rensed jord, flyveaske og slagger i det omfang det er miljømæssigt forsvarligt f.eks. ifm. kommunale vejprojekter, støjvolde o.l. Komposteret organisk affald og haveaffald anvendes på kommunens grønne områder	VP 0,2 årsværk til implementering. Derefter forventes ikke ekstra forbrug af tid eller penge

Indsatsområde: Forurenet jord		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
At kommunen vil begrænse den fare, som forurenet jord udgør for borgernes sundhed, jord, grundvand og drikkevand.	Kommunen oplyser og vejleder borgerne om korrekt håndtering af jord jævnfør jordforureningsloven.	PBM - 0,5 årsværk årligt 200.000 kr. årligt
At kommunen vil begrænse risikoen for olieforurening af jord, grundvand og drikkevand.	Kommunen informere og besvarer henvendelser om udskiftning af overjordiske olietanke, der skal udskiftes senest 1. september 2008, og nedgravede olietanke, der skal udskiftes senest den 1. april 2010, og behandler anmeldelser og dispensationsansøgninger om udskiftning af nedgravede olietanke, så jord, grundvand og vandindvindingsanlæg beskyttes mod olieforurening.	PBM – 0,5 årsværk i 2008 PBM – 0,5 årsværk i 2009 PBM – 0,5 årsværk i 2010

Indsatsområde: Miljøtilsyn		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
At Kalundborg Kommune øger tilsynsindsatsen på udvalgte områder.	Der udarbejdes en tilsynsstrategi med en samlet prioritering af tilsynsindsatsen på natur- og miljøområder, så det sikres at tilsyn med andre forhold end landbrug og særligt forurenende virksomheder prioriteres - f.eks. ulovlige oplag af affald. Strategien forelægges til politisk behandling	Udarbejdelse af strategi: PBM – 0,2 årsværk i 2008 VP – bidrager med 0,05 årsværk i 2008

Politikområde:
Naturligt vandmiljø

Delvision:

Kalundborg Kommune har et rent og naturligt vandmiljø – både i vådområder, vandløb, søer og kystnære farvande. Grundvandet er rent og kan anvendes uden rensning. Bevarelse og udvikling af vandmiljøet og eksisterende vådområder indtænkes i byudvikling og –planlægning.

Mål:

Kommunalbestyrelsen har vedtaget følgende mål:

- God økologisk kvalitet/tilstand af overfladevand er sikret
- God kvalitet og kvantitativ tilstand i grundvandet er sikret

Indsatsområde: Vandløb		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
At alle kommunevandløb er gennemgået m.h.t. klassificering af fysiske vandløbsindex.	<ul style="list-style-type: none"> • Ajourføring af alle relevante vandløbsoplysninger • Skabelse af overblik over omfang • Udarbejdelse af plan for/prioritering af gennemgang og fysisk bedømmelse 	2009 PBM , 200.000 kr, konsulentbistand + 0,1 årsværk 2010 PBM , 200.000 kr, konsulentbistand + 0,1 årsværk 2011 PBM , 200.000 kr, konsulentbistand + 0,1 årsværk
At der er foretaget konkrete forbedringsprojekter i/ved vandløb til gavn for flora og fauna.	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning af egnede projekter herunder pumpestationer, sluser og stemmeværks betydning for passager • Udarbejdelse af projektforslag • Evt. ansøgning om tilskud 	Årligt 2009-2012 PBM , 2-400.000 kr, 0,1 årsværk VP , 0,1 årsværk

<p>At der er sket en opjustering af grundlaget for revidering af vandløbsregulativer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mødegrundlag og tillægsregulativ om udsættelse af frist for revidering af de regulativer der skulle være revideret inden 2011. • Digitalisering og geokodning af oplysninger i vandløbsregulativer i vandløbs-gis • Revidering af regulativer i 2011, når indsatsplaner og handleplaner i henhold til miljømålsloven foreligger 	<p>2009 PBM, 225.000 kr, 0,1 årsværk 2010 PBM, 200.000 kr, 0,5 årsværk VP, 0,25 årsværk 2011 PBM, 200.000 kr, 0,5 årsværk VP, 0,25 årsværk</p>
---	---	---

Indsatsområde: Søer og vådområder		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
<p>At potentialet for etablering af vådområder er vurderet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk og lodsejermæssige vurderinger • Sonderende undersøgelser 	<p>2009 PBM, 200.000 kr, 0,5 årsværk</p>
<p>At der er gennemført et antal vådområdeprojekter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udformning af projektbeskrivelser 	<p>2009 PBM, 100.000 kr, 0,5 årsværk pr. projekt</p>
<p>At der er skabt et overblik over muligheder for restaureringsindsatser i søer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med miljøcenter 	<p>2009 PBM, 0,1 årsværk</p>

Indsatsområde: Spildevandsrensning		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
<p>Administrationen har ingen konkrete forslag til delmål, fordi arbejdet med den lovpligtig spildevandsplan i øjeblikket er i gang.</p>		

Indsatsområde: Grundvandsbeskyttelse		
Delmål	Handling	Ressourcer og ansvarlig (med fed)
At der udarbejdes en strategi for høj grundvandsbeskyttelse i alle områder og en særlig beskyttelse i de særlige drikkevandsområder og indsatsområder.	Der udarbejdes retningslinjer for behandling af sager om jordvarme, olietanke nedsivningstilladelser, § 19-tilladelser, byggesager og miljøgodkendelser der sikrer den nødvendige grundvandsbeskyttelse både i og udenfor de særlige drikkevandsområder.	PBM - 0,2 årsværk
At det tilstræbes at så mange ubenyttede brønde og borer som muligt sløjfes	Der udarbejdes en strategi for sløjfning af ubenyttede brønde og borer.	PBM – 0,2 årsværk til udarbejdelse af strategi.
At alle borgere har adgang til rent drikkevand	Hvert år laves en annonce, om at drikkevandet hos enkeltindvendere skal analyseres minimum hvert 5 år. Der laves opfølgning og krav om skærpet prøvetagningsfrekvens, hvor vandet ikke opfylder kravene.	PBM – 0,5 årsværk
At tilsynet med vandværker opprioriteres i 2008 og 2009.	Der er foretaget tilsyn på alle almene vandværker inden udgangen af 2009. Der foretages tilsyn på 39 vandv. i 2008 Der foretages tilsyn på 38 vandv. i 2009 Fornyelse af forældede vandindvindingsstilladelser i 2010.	PBM – 0,5 årsværk årligt
At der er udarbejdet en samlet Vandforsyningsplan for Kalundborg Kommune	Senest i 2012 (inden næste Kommuneplan) erstattes de 5 gamle vandforsyningsplaner af en ny samlet. (Ikke lovkrav)	PBM – Ikke muligt at vurdere opgavens omfang p.t.